

**කාන්තා මනෝරෝග පිළිබඳ ජාතික පොත හා ජේතවස්තු පාලිය
ඇසුරෙන් කෙරෙන විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්**

**ඒ. ඒ. බී. කේ. අධිකාරී¹
පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය**

සාරසංක්ෂේපය

මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ වන්නේ කාන්තා මනෝරෝග පිළිබඳව ජාතික පොතෙහි හා ජේතවස්තු පාලියෙහි සඳහන් වන ආකාරය පිළිබඳව විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීමය. මේ සඳහා ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය උපයුක්ත කරගනිමින් ගුණාත්මක ක්‍රමය ඔස්සේ විමර්ශනය සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. කාන්තාවන්ට විශේෂ වූ මානසික ගැටලු හා රෝග වශයෙන් ආර්තවය හා බැඳුණු මනෝසමාජීය ගැටලු, කන්‍යාභාවය පිළිබඳ මනෝසමාජීය ගැටලු, පෙර ආර්තව ආතතිය, කාන්තාවන්ට විශේෂ හීනිකා, පසු ප්‍රසව විශාදය, පසු ප්‍රසව සයිකෝසියාව, මදසර්භාවය, කාන්තා මනෝලිංගික ගැටලු, ලිංගික ඊර්ෂ්‍යාව යනාදී වශයෙන් රැසක් හඳුනාගත හැකිය. මෙම පර්යේෂණයෙහි පරාසය සීමා කරනු වස් මා විසින් විමසුමට ලක්කරන්නේ බෞද්ධ මූලාශ්‍රයන්හි සඳහන් වන හා ලාංකික සංස්කෘතියෙහි හමුවන කාන්තා මනෝරෝග පිළිබඳවයි. දෙස් විදෙස් ලේඛක ලේඛිකාවන් අතින් කාන්තා රෝග පිළිබඳ ජීව විද්‍යාත්මක හා කාන්තා මනෝරෝග පිළිබඳ පොත්පත්, ලිපි ලියැවී තිබුණද කාන්තා මනෝරෝග පිළිබඳ බෞද්ධ මූලාශ්‍රයන්හි ඇතුළත් ආකාරය පිළිබඳ විධිමත් පරීක්ෂණයක් සිදුවී නොමැත. ක්‍රි. පූ. හතරවන සියවසේ දී හිපොක්‍රටීස්ගේ වෛද්‍ය ලේඛනවල කාන්තා මනෝරෝග පිළිබඳ සඳහන් වෙයි. බටහිර මනෝවිද්‍යාවේ සඳහන් වන කරුණුවලට වඩා පැරණි ඉතිහාසයක් පවතින බෞද්ධ මූලාශ්‍රයනට අයත් වන බුද්දක නිකායෙහි අන්තර්ගත ජාතික පොතෙහි හා ජේතවස්තු පාලියෙහි කාන්තා මනෝරෝග පිළිබඳව ඇතුළත්ව ඇති බව ජද්දන්ත ජාතිකය, චුල්ලධම්මපාල ජාතිකය, සම්බුලා ජාතිකය යනාදී ජාතික කතාවන්හි හා ජේතවස්තු පාලියේ පඤ්චපුත්තබාදක හා සත්තපුත්තබාදක වස්තූන්හි කාන්තා මනෝරෝග පිළිබඳ විශ්ලේෂණය කිරීම සිදුවිණි. එහිදී සම්බුලා දේවිය හා චුල්ල සුභද්‍රාව, වාපා යනාදී කාන්තා චරිත හමුවන අතර ඔවුන්ට ඇති වූ සපත්නිරෝෂය, ලිංගික ඊර්ෂ්‍යාව (Sexual Jealousy), මූඩ්ගර්භභාවය හෙවත් පූර්ව ප්‍රසව සයිකෝසියාව (Prenatal Psychosis), වැදූගේසන්නිය හෙවත් පසු ප්‍රසව සයිකෝසියාව (Postpartum Psychosis) යනාදී කාන්තා මනෝරෝග පිළිබඳ සඳහන් වේ. ජාතික පොතෙහි හා ජේතවස්තු පාලියෙහි කාන්තා මනෝරෝග හා එයට හේතු මෙන්ම ප්‍රතිකාරද ඇතුළත් බව මෙම පර්යේෂණාත්මක අධ්‍යයනයෙන් නිගමනය කළ හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද - කාන්තා මනෝරෝග, ජාතික පොත, ජේතවස්තු පාලිය, ලාංකික සංස්කෘතිය, සපත්නිරෝෂය, පූර්ව ප්‍රසව සයිකෝසියාව

¹ kavindayabimali@gmail.com